

Dokumentas atspausdintas iš teismų praktikos paieškos sistemos INFOLEX. Praktika
(www.teismupraktika.lt)

Kortelė:

1713962_RegNr_e2A-709-553/2019

<http://www.infolex.lt/tp/1713962>

Civilinė byla Nr. e2A-709-553/2019
Teismo proceso Nr. 2-57-3-00674-2018-5
Procesinio sprendimo kategorija 2.6.11.4.1
(S)

LIETUVOS APELIACINIS TEISMAS

N U T A R T I S LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2019 m. balandžio 8 d.
Vilnius

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Dalios Kačinskienės, Astos Radzevičienės ir Aldonos Tilindienės (kolegijos pirmininkė ir pranešėja),

teismo posėdyje apeliacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal **ieškovės uždariosios akcinės bendrovės „Artakija“** apeliacinį skundą dėl Klaipėdos apygardos teismo 2019 m. vasario 6 d. sprendimo civilinėje byloje pagal ieškovės uždariosios akcinės bendrovės „Artakija“ ieškinį atsakovei uždarajai akcinei bendrovei „Šilutės šilumos tinklai“ dėl neteisėtų perkančiojo subjekto sprendimų panaikinimo, tretieji asmenys, nepareiškiantys savarankiškų

reikalavimų, viešoji įstaiga Lietuvos verslo paramos agentūra ir uždaroji akcinė bendrovė „Naujoji šiluma“.

Teisėjų kolegija

n u s t a t ė :

I. Ginčo esmė

1. Byloje sprendžiamas klausimas dėl tiekėjo atitikties pirkimo sąlygų kvalifikacijos reikalavimams ir dėl pasiūlymo atitikties techninės užduoties reikalavimams.
2. Ieškovė UAB „Artakija“ ieškiniu prašė panaikinti atsakovės UAB „Šilutės šilumos tinklai“ sprendimus, kuriais nuspręsta pripažinti ieškovės pasiūlymą neatitinkančiu pirkimo dokumentų reikalavimų pagal pirkimo sąlygų 13.1.3 papunktį, apie kuriuos ieškovei pranešta 2018 m. lapkričio 12 d. protokolu Nr. 98 patvirtintu pranešimu, ir grąžinti ieškovę į pirkimo procedūras.
3. Ieškovė paaikšino, kad atsakovė vykdo supaprastintą atvirą pirkimą „Rusnės gyvenvietės šilumos gamybos šaltinių skaičiaus optimizavimo ir kuro rūšies keitimo į biokurą darbai“ (toliau – pirkimas). Ieškovė pateikė pasiūlymą, kurį 2018 m. lapkričio 12 d. nuspręsta atmesti kaip neatitinkantį kvalifikacijos reikalavimų (3.4.1, 3.4.2, 3.4.6 papunkčiai) ir techninės užduoties Nr. 18-10 reikalavimų (5.1.4 papunkčio lentelės Nr. 1 5.1.5.1 papunkčio). Ieškovė pateikė pretenziją, kurios atsakovė netenkino. Pirkimo sąlygų 3.4.1 punkte buvo numatytas reikalavimas tiekėjui turėti teisę verstis statybos ir montavimo veikla, t. y. atlikti statybos montavimo darbus, kai statinių kategorija neypatingieji statiniai. Ieškovė pateikė Statybos produkcijos sertifikavimo centro (toliau – ir SPSC) išduotą galiojantį atestatą. Ieškovės teigimu, kvalifikacijos atestatai išduodami tik ypatingojo statinio statybos rangovams, o neypatingojo statinio statybos rangovams nebeišduodami. Todėl, ieškovės vertinimu, teisę verstis pirkimo sąlygų 3.4.1 papunktyje nurodyta veikla patvirtina ieškovės pateikti dokumentai – ieškovės darbuotojui S. Ž. SPSC išduotas kvalifikacijos atestatas, ieškovei išduotas atestatas eksploatuoti šilumos įrenginius ir turbinas; ieškovei išduotas kokybės sertifikatas, taip pat S. Ž. darbų saugos pažymėjimas, atestacijos pažymėjimas keliamųjų kranų priežiūrai, suvirinimo priežiūros meistro pažymėjimas. Esą todėl ieškovė turi teisę įgyvendinti atsakovės vykdomus projektus. Pirkimų sąlygų 3.4.2 papunktyje buvo numatytas reikalavimas turėti teisę verstis energetikos veikla. Ieškovė pateikė Lietuvos Respublikos valstybinės energetikos inspekcijos išduotą galiojantį atestatą, kuris suteikia teisę atlikti šilumos įrenginių ir turbinų eksploatavimo darbus iki 1,4 MPa. Ieškovės teigimu, pirkimo sąlygose numatyta 4,0 MPa slėgio reikalavimas yra perteklinis, todėl atsakovė neturi teisės reikalauti, o tiekėjai pateikti tokius dokumentus. Pirkimų sąlygų 3.4.6 papunktyje buvo numatytas reikalavimas turėti statybos vadovą, turintį teisę būti neypatingo statymo statybos vadovu. Ieškovė nurodė, kad S. Ž. suteikta teisė eiti ypatingo statinio specialiuųjų statybos darbų techninės priežiūros vadovo pareigas, buvo pateikti S. Ž. kvalifikacijos atitiktį šiam reikalavimui pagrindžiantys dokumentai. Pažymėjo, kad kvalifikacijos atestatai išduodami tik ypatingo statinio statybos rangovams. Ieškovė taip pat pateikė H. V. kvalifikacijos atestatą, patvirtinantį jo teisę eiti ypatingojo statinio statybos vadovo ir ypatingojo statinio statybos techninės priežiūros vadovo pareigas, tačiau pagrindžiant kvalifikaciją pertekliniais dokumentais, jie turėtų būti nevertinami. Ieškovė dėl atitikties techninės užduoties

reikalavimams nurodė, kad techninės užduoties Nr. 18-10 5.1.4 papunktyje pateikiamoje lentelėje 5.1.5.1 papunktyje keliamas reikalavimas vandens šildymo katilui: „Dūmavamzdžių (trijų arba daugiau dūmų eigų) kietojo kuro vandens šildymo katilas, kūrenamas biokuru (medienos skiedra).“ Gamintojo HERZ ENERGIETECHNIK GmbH siūlomas katilas, 1300 kW galios, atitinka šį reikalavimą. Biokuro katilas „BioFire 1300“ yra dūmavamzdžio tipo ir turi tris dūmų eigas – dviejų zonų degimo kameroje ir specialios konstrukcijos šilumokaityje. Ieškovė su pretenzija pateikė oficialų gamintojo patvirtinimą, nors pirkimo sąlygose tokio reikalavimo nėra. Ieškovė, aiškindama ir grįsdama šį reikalavimą, nepateikė naujų ar kitokių duomenų ir informacijos, todėl atsakovė neturėjo pagrindo jo nevertinti.

4. Atsakovė su ieškiniu nesutiko. Nurodė, kad ieškovės kvalifikacija neatitinka pirkimo sąlygų 3.4.1 papunkčio reikalavimų, nes ši tiekėja nepateikė dokumentų, patvirtinančių, jog jai SPSC suteikė teisę būti statinio statybos rangovu, kai statinys yra kultūros paveldo objekto teritorijoje, jo apsaugos zonoje ir vietovėje. Ieškovės kvalifikacija neatitinka pirkimo sąlygų 3.4.2 papunkčio reikalavimų, nes ieškovė neturi teisės atlikti šilumos įrenginių (išskyrus šilumos tinklus ir šilumos punktus) iki 4,0 MPa slėgio bandymo darbų. Ieškovė turi teisę atlikti elektros instaliacijos iki 1000 V eksploataavimo darbus, tačiau neturi teisės dirbti elektros tinklo ir įrenginių iki 1000 V eksploataavimo darbų. Ieškovės kvalifikacija neatitinka pirkimo sąlygų 3.4.6 papunkčio reikalavimų, nes S. Ž. ir H. V. išduoti kvalifikacijos atestatai nesuteikia teisės jiems būti projekto vadovais ir vadovauti statybos darbams, atliekamiems statiniuose, esančiuose kultūros paveldo objekto teritorijoje, jo apsaugos zonoje, kultūros paveldo vietovėje. Nors ieškovės papildomai pateiktas H. V. kvalifikacijos atestatas Nr. 6413 formaliai atitiktų pirkimo sąlygų 3.4.6 papunkčio reikalavimą, tačiau ieškovė nepateikė duomenų, ar H. V. yra jos darbuotojas bei kitų su H. V. susijusių pirkimo sąlygų 3.4.6 papunktyje prašomų dokumentų. Ieškovės pasiūlymas neatitinka techninės užduoties 5.1.5.1 papunkčio reikalavimų, nes ieškovės siūlomas katilas neturi trijų ar daugiau dūmų eigų.

II. Pirmosios instancijos teismo sprendimo esmė

5. Klaipėdos apygardos teismas 2019 m. vasario 6 d. sprendimu ieškinį atmetė, priteisė iš ieškovės atsakovei 1 600 Eur bylinėjimosi išlaidų, o trečiajam asmeniui UAB „Naujoji šiluma“ – 4 026,49 Eur bylinėjimosi išlaidų.
6. Dėl pirkimo sąlygų 3.4.1 papunkčio. Teismas, įvertinęs šalių argumentus, Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos 2018 m. spalio 30 d. raštą „Dėl darbų atlikimo“, Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos konsultaciją, sprendė, kad atsakovė nepagrįstai nurodė, jog ieškovė turėjo pateikti atestatus vykdyti statybos darbus kultūros paveldo teritorijoje. Todėl šiuos atsakovės argumentus teismas atmetė kaip nepagrįstus. UAB „Naujoji šiluma“ nurodė, kad S. Ž. atestata nėra nurodyta, kad jis yra atestuojamas visiems pirkimo sąlygų 3.4.1 punkte nurodytiems darbams, t. y. nėra atestuotas šiems darbams: a) bendrieji statybos darbai: statybinių konstrukcijų (gelžbetonio, metalo) statyba ir montavimas; b) elektrotechnikos darbai: elektros inžinerinių sistemų įrengimas, procesų valdymo ir automatizavimo sistemų įrengimas, tokiu atveju ieškovė neturi teisės atlikti pirkimo sąlygų 3.4.1 papunktyje numatytus darbus. Atsižvelgdamas į tai, kad byloje nėra duomenų, paneigiančių šias aplinkybes, teismas sprendė, kad ieškovė neatitinka pirkimo sąlygų 3.4.1 papunktyje nurodyto kvalifikacijos reikalavimo.

7. Dėl pirkimo sąlygų 3.4.2 papunkčio. Teismas sprendė, kad ieškovė pirkimo sąlygų neskundė, neprašė jų išaiškinti, su jomis sutiko, todėl pagrįsti atsakovės argumentai, jog ieškovė neturi teisės atlikti šilumos įrenginių (išskyrus šilumos tinklus ir šilumos punktus) iki 4,00 MPa slėgio bandymų ir elektros tinklo bei įrenginių iki 1000 V eksploataavimo darbų. Todėl ieškovė neatitinka pirkimo sąlygų 3.4.2 papunkčio reikalavimų.
8. Dėl pirkimo sąlygų 3.4.6 papunkčio. Teismas, įvertinęs S. Ž. kvalifikacijos atestatą (jo turinį), konstatavo, jog ieškovės kvalifikacija neatitinka pirkimo sąlygų 3.4.6 papunkčio reikalavimų. S. Ž. išduotame kvalifikacijos atestate Nr. 19476 nurodomos šios specialiųjų darbų sritys: šilumos tiekimo tinklų tiesimas, šilumos gamybos (iki 30 mW galios) įrenginių montavimas; statinio šildymo, vėdinimo ir oro kondicionavimo inžinerinių sistemų įrengimas; statinio dujų inžinerinių sistemų įrengimas; statinio inžinerinių sistemų ir inžinerinių tinklų paleidimo derinimo darbai. Įvertinęs S. Ž. išduotame kvalifikacijos atestate Nr. 19476 nurodamas specialiųjų darbų sritis teismas pripažino, kad S. Ž. nesuteikta teisė būti statinio statybos darbų vadovu. Vertino, kad H. V. kvalifikacijos atestatas Nr. 6413 formaliai atitinka pirkimo sąlygų 3.4.6 punkto reikalavimus, tačiau nustatė, kad ieškovė nepateikė įrodymų, kad H. V. yra jos darbuotojas, taip pat nepateikė su juo susijusių kitų pirkimų sąlygų 3.4.6 papunktyje prašomų dokumentų.
9. Dėl techninės užduoties 5.1.5.1 papunkčio. Teismas, įvertinęs šalių nurodomas aplinkybes, taip pat tai, kad katilo ir katilo pakuros reikalavimai nurodyti skirtingose techninės užduoties punktuose (atitinkamai 5.1 ir 5.2), sutiko su atsakovės argumentais, jog reikalaujamos trijų ar daugiau dūmų eigos turi būti skaičiuojamos ne visam pakuros ir katilo agregatui, o atskirai tik katilui. Teismo vertinimu, ieškovės pateikti dokumentai nepatvirtina, kad jos pasiūlytas katilas (o ne visas pakuros ir katilo agregatas) atitinka techninės užduoties 5.1.5.1 papunkčio reikalavimus, o UAB „Sweco Lietuva“ išvada paneigia ieškovės nurodytas aplinkybes.
10. Teismas ieškinį atmetė kaip nepagrįstą bei priteisė iš ieškovės atsakovei 1 600 Eur, o trečiajam asmeniui UAB „Naujoji šiluma“ – 4 026,49 Eur bylinėjimosi išlaidų, vertindamas, kad jos neviršija rekomendacijose nustatytų maksimalių dydžių.

III. Apeliacinio skundo ir atsiliepimų į jį argumentai

11. Ieškovė (toliau – ir apeliantė) apeliaciniu skundu prašo Klaipėdos apygardos teismo 2019 m. vasario 6 d. sprendimą panaikinti ir priimti naują sprendimą – ieškinį tenkinti, priteisti bylinėjimosi išlaidas; išreikalauti iš atsakovės: 1) pirkimo medžiagą dėl kvalifikacijos reikalavimų 3.4.1, 3.4.2, 3.4.5 ir 3.4.6 papunkčių; atsakovės VšĮ Lietuvos verslo paramos agentūrai teiktus apeliantės kvalifikacijos pagrindimo įrodymus; VšĮ Lietuvos verslo paramos agentūros raštus dėl minėtų papunkčių apeliantės kvalifikacijos dokumentų vertinimo; visus atsakovės viešojo pirkimo komisijos sprendimus ir protokolus dėl šios dalies kvalifikacijos vertinimo; 2) pirkimo medžiagos dalį dėl techninės užduoties 5.1.5.1 papunkčio reikalavimų: atsakovės pateiktus apeliantės dokumentus dėl šio papunkčio VšĮ Lietuvos verslo paramos agentūrai; VšĮ Lietuvos verslo paramos agentūros raštus dėl šio pirkimo apeliantės techninės užduoties 5.1.5.1 papunkčio dokumentų vertinimo; visus atsakovės viešojo pirkimo komisijos sprendimus ir protokolus dėl šios dalies vertinimo. Apeliacinis skundas grindžiamas šiais argumentais:

- 11.1. Teismas netinkamai įvertino pirkimo dokumentų ir apeliančios pateikto pasiūlymo turinį, neįvertino aplinkybės, jog pagal pirkimo objektą ir reikalaujamą kvalifikaciją apeliančios yra pajėgi ir turi reikalingą kvalifikaciją vykdyti pirkimo sutartį.
- 11.2. Pirkimo sąlygų 3.4.1 ir 3.4.2 papunkčiuose keliamas reikalavimas dėl tiekėjo teisės verstis atitinkama veikla, o ne reikalavimas turėti bendrųjų ar (ir) specialiųjų statybos darbų vadovą. Katilinės rekonstrukcijos darbams atlikti įmonė turi turėti atestatus, leidžiančius montuoti ir eksploatuoti atitinkamus įrenginius. Apeliančios turi teisę įgyvendinti tokius projektus, nes jai išduotas atestatas Nr. T-0034, suteikiantis teisę verstis šilumos įrenginių ir turbinų eksploatavimu. Atsakovė neturi pareigos vertinti kvalifikacijos įrodymų, kurie yra pertekliniai, įskaitant ir H. V. kvalifikacijos atestatą. Apeliančios turi kvalifikaciją, reikalingą pirkimo sutarčiai įvykdyti, ir pateikė tai patvirtinančius dokumentus.
- 11.3. Atsakovės teiginiai dėl pirkimo sąlygų 3.4.2 papunkčio reikalavimų parodo, kad pirkimo dokumentai nėra nuoseklūs, nes realus slėgio matavimo dydis aiškus iš techninės užduoties reikalavimų 5.1.4 ir 5.1.7 papunkčių. Reikalavimas turėti galiojančią Valstybinės energetikos inspekcijos atestatą, kuris suteikia teisę „atlikti šilumos įrenginių (išskyrus šilumos tinklus ir šilumos punktus) iki 4,0 MPa slėgio bandymo darbus“ yra perteklinis ir prieštarauja techninėje užduotyje numatytam slėgio bandymo darbų dydžiui. Pakanka turėti atestatą, kuris suteikia teisę „atlikti šilumos įrenginių (išskyrus šilumos tinklus ir šilumos punktus) iki 1,4 MPa slėgio bandymo darbus“. Elektros tinklo ir įrenginių iki 1000 V įtampos eksploatavimo darbai pagal pirkimo dokumentus taip pat pertekliniai. Apeliančios pateikė Valstybinės energetikos inspekcijos atestatą darbams pagal techninę užduotį.
- 11.4. Pirmosios instancijos teismas nevertino, kad pirkimo sąlygų 3.4.6 papunktyje numatytas reikalavimas yra ir patirties reikalavimas, kuriam pagrįsti apeliančios pateikė ir specialisto gyvenimo aprašymą (CV) kartu su sąrašu statybos objektų, kuriuose specialistas buvo statybos vadovu, ir buvo pastatyti ir/ar rekonstruoti ne mažiau kaip 0.7 MW galios biokuro kūrenami šilumos gamybos įrenginiai. Teismas teisingai sprendė, kad atsakovė nepagrįstai reikalavo pateikti kvalifikacijos pagrindimo įrodymus dėl teisės atlikti darbus kultūros paveldo objekto teritorijoje, jo apsaugos zonoje, kultūros paveldo vietovėje.
- 11.5. Apeliančios pateikė visus duomenis ir dokumentus, patvirtinančius siūlomo katilo atitiktį techninės užduoties 5.1.5.1 papunkčiui. Teismas nepagrįstai UAB „Sweco Lietuva“ raštui suteikė didesnę įrodomąją galią nei kitiems byloje esantiems įrodymams. UAB „Herz Baltija“ įgaliotasis „Herz Energietechnik GmbH“ atstovas Lietuvoje pateikė oficialių patvirtinimą, kad siūlomas biokuro katilas „BioFire 1300“ yra dūmavamzdžio tipo ir turi 3 dūmų eigas. Apeliančios siūlo gaminį, kurio charakteristikas specialiai patvirtino gamintojas ir kuris būtų sumontuotas, laimėjus pirkimą, visos techninės charakteristikos pagrįstos.
- 11.6. Teismas 2019 m. sausio 19 d. nutartimi atsisakė tenkinti apeliančios prašymą išreikalauti iš atsakovės įrodymus, todėl apeliančios reiškia šį prašymą apeliacinės instancijos teisme.
- 11.7. Pirkimo medžiagos dalį dėl techninės užduoties 5.1.5.1 papunkčio reikalavimų bei pirkimo sąlygų 3.4.6 papunkčiui įrodyti pateikto specialisto S. Ž. gyvenimo aprašyme

nurodytos patirties bei statybos objektų užbaigimą patvirtinančius dokumentus apelianė prašo pripažinti nevieša bylos medžiaga ir neleisti su ja susipažinti UAB „Naujoji šiluma“.

- 11.8. Trečiojo asmens naudai priteistos bylinėjimosi išlaidos yra nepagrįstai didelės. Vien tik už prašymą dėl bylinėjimosi išlaidų priteisimo priteista 370,68 Eur. Tokios bylinėjimosi išlaidos neatitinka protingumo, teisingumo ir sąžiningumo principų bei rekomendacijose numatytų kriterijų.
12. Atsakovė atsiliepimu į apeliacinį skundą prašė: apeliacinį skundą atmesti, prijungti naujus įrodymus – 2019 m. sausio 24 d. SPSC rašto ir 2019 m. vasario 25 d. SPSC elektroninio laiško kopijas; netenkinti apelianės prašymo dėl dokumentų išreikalavimo, priteisti bylinėjimosi išlaidas. Atsiliepiamas grindžiamas šiais argumentais:
 - 12.1. Teismas pagrįstai konstatavo, kad apelianė neturi reikiamos kvalifikacijos pirkimo sutarčiai įvykdyti, bei jos pasiūlytas katilas neatitinka techninės užduoties 5.1.5.1 papunkčio reikalavimų.
 - 12.2. Apelianė neturi teisės atlikti šilumos įrenginių (išskyrus šilumos tinklus ir šilumos punktus) iki 4,0 MPa slėgio bandymo darbų bei elektros tinklo ir įrenginių iki 1000 V eksploataavimo darbų, todėl neatitinka pirkimo sąlygų 3.4.2 papunkčio reikalavimų. Pirkimo sąlygų 3.4.2 papunkčio reikalavimas dėl teikėjo teisės atlikti šilumos įrenginių (išskyrus šilumos tinklus ir šilumos punktus) iki 4,0 MPa slėgio bandymo darbus yra pagrįstas, aiškus ir nėra perteklinis.
 - 12.3. Teismas pagrįstai konstatavo, kad apelianės kvalifikacija neatitinka pirkimo sąlygų 3.4.6. papunkčio reikalavimų. Reikalavimas dėl neypatingų statinių statybos darbų vadovo privalomo atestavimo įsigaliojo nuo 2017 m. sausio 1 d., todėl nuo šios datos yra atestuojami tiek ypatingųjų, tiek neypatingųjų statinių statybos techninės veiklos pagrindinių sričių statybos vadovai. Įvertinus S. Ž. išduotame kvalifikacijos atestate Nr. 19476 nurodomas specialiųjų darbų sritis, matyti, kad jam nesuteikta teisė būti statinio statybos darbų vadovu. Apelianė pirkime H. V. kvalifikacija remtis negali, nes tai, kad bus remiamasi H. V. pajėgumais (kvalifikacija) pasiūlyme neišviešinta.
 - 12.4. Apelianė neturi teisės verstis statybos ir montavimo veikla (3.4.1 papunktis), nes neturi atestuoto statybos darbų vadovo, galinčio vadovauti bendriesiems statybos darbams bei elektrotechnikos darbams.
 - 12.5. Apelianės pasiūlymas neatitinka techninės užduoties 5.1.5.1 papunkčio reikalavimų. Minėtame papunktyje keliamas reikalavimas vandens šildymo katilui, bet ne pakurai, todėl reikalaujamos trijų ar daugiau dūmų eigos turi būti skaičiuojamos ne visam agregatui pakura-katilas, o atskirai tik katilui. Apelianės pateiktas UAB „HERZ Baltija“ paaiškinimą taip pat patvirtina, kad siūlomas katilas neatitinka 5.1.5.1 papunkčio, nes jame nurodyta atskira dūmų eiga aušinimo degimo kameroje (pakuroje). UAB „Sweco Lietuva“ 2018 m. spalio 18 d. paaiškinimo apelianė nepaneigė jokiais objektyviais techniniais įrodymais, moksliniais šaltiniais ar nepriklausomų ekspertų išvadomis.
 - 12.6. Apelianės prašymas dėl įrodymų išreikalavimo yra nepagrįstas. VšĮ Lietuvos verslo paramos agentūros atsakymas pateiktas byloje, kitų dokumentų, susijusių su šiuo

pirkimu, atsakovė iš VšĮ Lietuvos verslo paramos agentūros nėra gavusi, be to, minėta agentūra turi galimybę įvykusį pirkimą tikrinti CVP IS.

- 12.7. Teikiami nauji įrodymai patvirtina, kad apeliantė neturi teisės atlikti bendrųjų ir elektrotechnikos darbų nei ypatinguosiuose, nei neypatinguosiuose statiniuose. Šis įrodymas nepateiktas pirmosios instancijos teismui, nes nukeliavo į atsakovės elektroninio pašto nepageidaujamų laiškų aplanką. Be to, apeliantė pati nurodo būtinybę gauti iš SPSC atsakymą dėl jos teisės verstis veikla pirkimo sutarčiai įvykdyti.
13. Trečiasis asmuo UAB „Naujoji šiluma“ atsiliepimu į apeliacinį skundą prašė Klaipėdos apygardos teismo 2019 m. vasario 6 d. sprendimą palikti galioti, priteisti bylinėjimosi išlaidas. Atsiliepiamas grindžiamas šiais argumentais:
 - 13.1. Teismas pagrįstai sprendė, kad pagal pirkimo sąlygų 3.4.2 papunktį apeliantė neturi teisės atlikti šilumos įrenginių iki 4 MPA slėgio bandymo bei elektros tinklo bei įrenginių iki 1000 V įtampos eksploatavimo darbus. Pirkimo dokumentuose nustatyti kvalifikaciniai reikalavimai nėra pertekliniai, nes atsakovė įtvirtino teisėtus ir teisingus kvalifikacinius reikalavimus, įvertinusi pirkimo pobūdį ir pirkimo objekto specifiką.
 - 13.2. Apeliantė pirkimo metu nekėlė klausimų dėl pirkimo sąlygų, todėl teisminio proceso metu negali remtis teiginiu, kad pirkimo sąlygos yra neaiškios, dviprasmiškos.
 - 13.3. Teismas pagrįstai sprendė, kad apeliantė pagal pirkimo sąlygų 3.4.6 papunktį reikalaujamos kvalifikacijos neturi. Nei vienas iš apeliantės pateiktų specialistų gyvenimo aprašymų neįrodo atitikties pirkimo sąlygų 3.4.6 papunkčio reikalavimui turėti statybos vadovą, turintį teisę būti neypatingo statinio statybos vadovu ir kuris turi statybos vadovo patirties bent viename objekte, kuriame buvo pastatytas ir/ar rekonstruotas ne mažiau kaip 0,5 MW galios biokuru kūrenamas šilumos gamybos įrenginys. S. Ž. kvalifikacijos atestatas neatitinka šių reikalavimų, o H. V. pajėgumais apeliantė pirkime remtis negali.
 - 13.4. Apeliantės siūlomas šilumos katilas neatitinka pirkimo objektui siaurąja prasme keliamų reikalavimų, nes jis nėra trijų arba daugiau dūmų eigų (5.1.5.1 papunktis). Gamintojo patvirtinimo laiške kalbama ne apie apeliantės siūlomą katilą, o apie kitą gaminį. UAB „Herz Baltija“ paaiškinimas prieštarauja gamintojo Herz Energietechnik GmbH pateiktam paaiškinimui ir gamintojo internetinėje svetainėje skelbiamai informacijai. UAB „Herz Baltija“ yra bylos baigtimi suinteresuotas subjektas, todėl jo nuomonė vertintina kritiškai.
 - 13.5. Teismas pagrįstai nustatė, kad nėra būtinybės išreikalauti iš atsakovės apeliantės prašomų įrodymų, nes jie nėra susiję su nagrinėjamos bylos dalyku.

Teisėjų kolegija

k o n s t a t u o j a :

IV. Apeliacinio teismo nustatytos bylos aplinkybės, teisiniai argumentai ir išvados

14. Civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) 320 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad bylos nagrinėjimo apeliacine tvarka ribas sudaro apeliacinio skundo faktinis ir teisinis pagrindas bei

absoliučią sprendimo negaliojimo pagrindų patikrinimas. Apeliacinės instancijos teismas nagrinėja bylą, neperžengdamas apeliaciniame skunde nustatytą ribų, išskyrus atvejus, kai to reikalauja viešasis interesas ir neperžengus skundo ribų būtų pažeistos asmens, visuomenės ar valstybės teisės ir teisėti interesai (CPK 320 straipsnio 2 dalis).

15. Nagrinėjamu atveju teisėjų kolegija nenustatė CPK 329 straipsnio 2 dalyje nurodytų absoliučią pirmosios instancijos teismo sprendimo negaliojimo pagrindų, jų nenurodė ir apeliante, todėl apskųsto sprendimo teisėtumas ir pagrįstumas vertinamas paduoto apeliacinio skundo ribose (CPK 320 straipsnio 2 dalis).
16. Byloje nustatyta, kad apeliante pateikė pasiūlymą atsakovės vykdomam supaprastintam atviram pirkimui „Rusnės gyvenvietės šilumos gamybos šaltinių skaičiaus optimizavimo ir kuro rūšies keitimo į biokurą darbai“. Atsakovė 2018 m. lapkričio 12 d. apeliantės pasiūlymą atmetė kaip neatitinkantį kvalifikacijos reikalavimų (3.4.1, 3.4.2, 3.4.6 papunkčiai) ir techninės užduoties Nr. 18-10 reikalavimų (5.1.4 papunkčio lentelės Nr. 1 5.1.5.1 papunkčio). Apeliantei pateikus pretenziją, perkančioji organizacija 2018 m. lapkričio 28 d. raštu ją atmetė. Apeliante padavė ieškinį dėl neteisėtų perkančiosios organizacijos sprendimų panaikinimo, tačiau pirmosios instancijos teismas, konstatavęs reiškiamų reikalavimų nepagrįstumą, ieškiniu netenkino. Apeliante, nesutikdama su pirmosios instancijos teismo sprendimu, padavė apeliacinį skundą.
17. Apeliante skundžiamo sprendimo neteisėtumą ir nepagrįstumą argumentuoja netinkamu pirkimo dokumentų ir apeliantės pasiūlymo vertinimu. Apeliante nurodo, kad pagal pirkimo sąlygas yra pajėgi ir turinti reikiamą kvalifikaciją pirkimo sutarčiai įvykdyti, o apeliantės pateiktas pasiūlymas atitinka techninės užduoties reikalavimus. Taigi, apeliacijos dalyką sudaro apeliantės kvalifikacijos atitikimo pirkimo sąlygų 3.4.1, 3.4.2, 3.4.6 papunkčių bei apeliantės pasiūlymo atitikties techninės užduoties Nr. 18-10 5.1.4 papunkčio reikalavimams įvertinimas.

Dėl įrodymų išreikalavimo

18. Apeliante apeliaciniame skunde pareiškė prašymą išreikalauti iš atsakovės: (1) pirkimo medžiagą dėl kvalifikacijos reikalavimų 3.4.1, 3.4.2, 3.4.5 ir 3.4.6 papunkčių; VšĮ Lietuvos verslo paramos agentūrai teiktus apeliantės kvalifikacijos pagrindimo įrodymus; VšĮ Lietuvos verslo paramos agentūros raštus dėl minėtų papunkčių apeliantės kvalifikacijos dokumentų vertinimo; visus atsakovės viešojo pirkimo komisijos sprendimus ir protokolus dėl šios dalies kvalifikacijos vertinimo; (2) pirkimo medžiagos dalį dėl techninės užduoties 5.1.5.1 papunkčio reikalavimų: atsakovės pateiktus apeliantės dokumentus dėl šio papunkčio VšĮ Lietuvos verslo paramos agentūrai; VšĮ Lietuvos verslo paramos agentūros raštus dėl šio pirkimo apeliantės techninės užduoties 5.1.5.1 papunkčio dokumentų vertinimo; visus atsakovės viešojo pirkimo komisijos sprendimus ir protokolus dėl šios dalies vertinimo. Apeliantės teigimu, pirmosios instancijos teismas atsisakė tenkinti apeliantės prašymą dėl įrodymų išreikalavimo, todėl apeliante jį reiškia apeliacinės instancijos teismui, nes jie būtini reikšmingoms aplinkybėms atskleisti.
19. Teismo teisė pagal asmens prašymą reikalauti rašytinių įrodymų iš dalyvaujančių byloje ar kitų asmenų, turinčių atitinkamą rašytinį įrodymą, konkretizuota CPK 198 straipsnio 1 dalyje ir 199 straipsnyje. Asmuo, prašantis teismą išreikalauti kokį nors rašytinį įrodymą iš dalyvaujančių byloje ar kitų asmenų, turi nurodyti: 1) rašytinį įrodymą, kurio reikalaujama; 2)

pagrindą, kuriuo remiantis manoma, kad šį rašytinį įrodymą turi tas asmuo; 3) aplinkybes, kurias rašytinis įrodymas gali pagrįsti. Nagrinėjamu atveju apeliančės prašymas iš atsakovės išreikalauti apeliančės nurodomus dokumentus yra abstraktaus pobūdžio. Visi dokumentai, susiję su nagrinėjamu ginču – tiek atsakovės viešojo pirkimo komisijos sprendimai ir protokolai, tiek pirkimo medžiagos dalis, tiek ir VŠĮ Lietuvos verslo paramos agentūros atsakymas – yra byloje. Pažymėtina, kad pastarajai CVP IS sistemoje buvo perduotas viešojo pirkimo patikrinimas, todėl sutiktina su atsakove, kad iš esmės jokių kitų šios agentūros dokumentų, išskyrus į bylą pateiktą atsakymą, nėra. Be to, apeliančės prašomi išreikalauti įrodymai iš esmės negali nei patvirtinti, nei paneigti jos pasiūlymo atitikties tiekėjų kvalifikaciniais ir techninės užduoties reikalavimams. Atsižvelgiant į nustatytas aplinkybes ir į tai, kad apeliacijos dalyką sudaro skundžiamo sprendimo teisėtumo ir pagrįstumo patikrinimas, apeliančės prašymas dėl įrodymų išreikalavimo netenkinamas (CPK 199 straipsnio 1 dalis).

Dėl naujų įrodymų priėmimo

20. Atsakovė prašo priimti naujus rašytinius įrodymus – 2019 m. sausio 24 d. SPSC rašto ir 2019 m. vasario 25 d. SPSC elektroninio laiško kopijas. Atsakovė nurodė, kad minėti įrodymai patvirtina, kad apeliančė neturi teisės atlikti bendrųjų ir elektrotechnikos darbų nei ypatinguosiuose, nei neypatinguosiuose statiniuose, o šis įrodymas nepateiktas pirmosios instancijos teismui, nes buvo patekęs į atsakovės elektroninio pašto nepageidaujamų laiškų aplanką. Taip pat ir trečiasis asmuo su atsiliepimu į apeliacinį skundą pateikė SPSC 2019 m. kovo 1 d. raštą, kuriuo grindžiamas apeliančės kvalifikacijos neatitikimas pirkimo sąlygų reikalavimams.
21. Pagal bendrąją taisyklę įrodymai turi būti pateikiami pirmosios instancijos teisme (CPK 135 straipsnio 1 dalies 3 punktas, 2 dalis). Tik tam tikrais atvejais įrodymai gali būti pateikiami ir apeliacinės instancijos teismui – kai pirmosios instancijos teismas nepagrįstai atsisakė juos priimti arba kai šių įrodymų pateikimo būtinybė iškilo vėliau (CPK 314 straipsnis). Atsižvelgiant į tai, kad tiek 2019 m. sausio 24 d. SPSC raštas, tiek 2019 m. kovo 1 d. SPSC raštas yra tiesiogiai susiję su apeliančės reiškiamais reikalavimais (jos turima kvalifikacija), dalyvaujantys byloje asmenys su juo yra susipažinę (atsakovės ir trečiojo asmens atsiliepimai į apeliacinį skundą ir jo priedai byloje dalyvaujantiems asmenims išsiųsti), šių įrodymų priėmimas neužvilkins bylos nagrinėjimo, todėl teisėjų kolegija 2019 m. sausio 24 d. SPSC raštą ir 2019 m. kovo 1 d. SPSC raštą priima (CPK 314 straipsnis). Be to, ir pati apeliančė nurodo būtinybę gauti iš SPSC atsakymą dėl jos teisės verstis veikla pirkimo sutarčiai įvykdyti.

Dėl apeliančės atitikimo kvalifikaciniais reikalavimams

22. VPĮ 47 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad perkančioji organizacija privalo išsiaiškinti, ar tiekėjas yra kompetentingas, patikimas ir pajėgus įvykdyti pirkimo sąlygas, todėl ji turi teisę skelbime apie pirkimą ar kituose pirkimo dokumentuose nustatyti būtinus kandidatų ar dalyvių kvalifikacijos (teisės verstis atitinkama veikla, finansinio, ekonominio ir techninio pajėgumo) reikalavimus ir pareikalauti, kad kandidatai ir dalyviai pateiktų pirkimo dokumentuose nurodytą informaciją ir kvalifikaciją patvirtinančius dokumentus. Tikrinant tiekėjų kvalifikaciją, be kita ko, perkančioji organizacija turi teisę pirkimo dokumentuose

pareikalauti, kad tiekėjas turėtų teisę verstis ta veikla, kuri reikalinga pirkimo sutarčiai įvykdyti (VPI 47 straipsnio 2 dalis). Tai objektyviais, aiškiais ir tiksliais kriterijais pagrįsti reikalavimai, skirti sudaryti sąlygas konkuruoti dėl viešojo pirkimo sutarties sudarymo tiems tiekėjams, kurie pajėgūs įvykdyti viešojo pirkimo sutartį, ir apriboti galimybę pateikti tiems tiekėjams, kurie reikiamos kompetencijos neturi. Apeliantė ginčija perkančiosios organizacijos sprendimą, kuriuo atmetas apeliantės pasiūlymas dėl kvalifikacijos neatitikimo pirkimo sąlygų 3.4.1; 3.4.2 ir 3.4.6 papunkčiuose nustatytiems kvalifikaciniams reikalavimams.

23. Pirkimo sąlygų 3.4.2 punkte nustatyta, kad tiekėjas turi turėti teisę verstis energetikos veikla, kuri reikalinga pirkimo sutarčiai įvykdyti, t. y. turi turėti teisę atlikti šilumos įrenginių (išskyrus šilumos tinklus ir šilumos punktus) iki 4,0 MPa slėgio bandymo darbus ir elektros tinklo bei įrenginių iki 1000 V įtampos eksploataavimo darbus.
24. Apeliantė atitikimą reikalavimui turėti teisę atlikti šilumos įrenginių (išskyrus šilumos tinklus ir šilumos punktus) iki 4,0 MPa slėgio bandymo darbus grindė Lietuvos Respublikos valstybinės energetikos inspekcijos atestatu Nr. T-0034, kuris suteikia teisę apeliantei atlikti šilumos tinklų (išskyrus šilumos tinklus ir šilumos punktus) iki 1,4 MPa slėgio bandymo darbus. Taigi, apeliantės pateiktas atestatas suteikia teisę apeliantei atlikti žymiai mažesnio slėgio bandymo darbus, nei yra reikalaujama pagal pirkimų sąlygų 3.4.2 papunktį. Šios aplinkybės apeliantė neginčija, tačiau teigia, kad pirkimo sąlygų 3.4.2 papunktyje nurodytas reikalavimas yra perteklinis, nes pagal techninės užduoties 5.1.4 ir 5.1.7 papunkčių reikalavimus pakanka turėti atestatą, kuris suteikia teisę atlikti šilumos įrenginių (išskyrus šilumos tinklus ir šilumos punktus) iki 1,4 MPa slėgio bandymo darbus.
25. Teisėjų kolegija nesutinka su apeliantė, kad pirmiau minėtas reikalavimas yra perteklinis. Visų pirma, apeliantė pirkimo sąlygų neginčijo, nesikreipė į atsakovę dėl jai galimai neaiškių ir/ar dviprasmiškų sąlygų, o pateikdama atsakovei pasiūlymą pagal paskelbtas pirkimo sąlygas, sutiko ir su 3.4.2 papunktyje nurodytu reikalavimu. Antra, nei apeliantės nurodytuose papunkčiuose, nei techninėje užduotyje iš esmės nenurodyta, kad bus atliekami slėgio bandymo darbai iki 1,4 MPa. Trečia, vien tai, jog apeliantės kvalifikacija neatitinka pirkimo sąlygose numatytų reikalavimų, savaime nereiškia, kad atsakovė nustatė perteklinius reikalavimus tiekėjo kvalifikacijai. Teisėjų kolegijos vertinimu, spręsti, kad pirkimų sąlygų 3.4.2 papunktyje nustatyti kvalifikacijos reikalavimai yra pertekliniai, nėra jokio pagrindo, priešingai – jie yra proporcingi, nustatyti atsižvelgiant į pirkimo objekto specifiką bei atsakovei įvertinus visas su pirkimu susijusias aplinkybes. Be to, tiekėjams keliamus kvalifikacijos reikalavimus perkančioji organizacija turi nustatyti savo nuožiūra ir parinkti tokius, kad pačiai perkančiajai organizacijai nekiltų jokių abejonių dėl tiekėjo pajėgumo vykdyti pirkimo sutartį.
26. Apeliantė atitikimą reikalavimui turėti teisę atlikti elektros tinklo bei įrenginių iki 1000 V įtampos eksploataavimo darbus grindė Lietuvos Respublikos valstybinės energetikos inspekcijos atestatu Nr. E-0945. Tačiau pagal jį apeliantė turi teisę atlikti elektros instaliacijos iki 1000 V eksploataavimo darbus, bet ne elektros tinklo ir įrenginių iki 1000 V eksploataavimo darbus. Taigi, apeliantės pateiktas atestatas išduotas ne tiems darbams, kurie yra reikalaujami pagal pirkimų sąlygų 3.4.2 papunktį.
27. Teisėjų kolegija sutinka tiek su atsakovės, tiek su pirmosios instancijos teismo padaryta išvada, kad apeliantė neturi teisės atlikti nei šilumos įrenginių (išskyrus šilumos tinklus ir

šilumos punktus) iki 4,0 MPa slėgio bandymo darbų, nei elektros tinklo bei įrenginių iki 1000 V eksploataavimo darbų, t. y. apeliančios kvalifikacija neatitinka pirkimo sąlygų 3.4.2 papunkčio reikalavimų.

28. Pirkimo sąlygų 3.4.6 punkte nustatyta, kad teikėjas turi turėti bent vieną statybos vadovą, turintį teisę būti neypatingojo statinio statybos vadovu, kuris turi statybos vadovo patirties bent viename objekte, kuriame buvo pastatytas ir (ar) rekonstruotas ne mažiau kaip 0,5 mW galios biokuru kūrenamas šilumos gamybos įrenginys. Apeliančė pateikė H. V. atestatą Nr. 6413, S. Ž. atestatą Nr. 19476, tačiau teisėjų kolegija neturi pagrindo nesutikti su atsakovės ir trečiojo asmens argumentais, kad nei vienas iš apeliančios pateiktų atestatų nepagrindžia minėto kvalifikacijos reikalavimo.
29. Visų pirma, teisėjų kolegija pažymi, kad 2017 m. sausio 1 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos statybos įstatymo nauja redakcija, pagal kurią atestuojami tiek ypatingųjų, tiek neypatingųjų statinių statybos techninės veiklos pagrindinių sričių statybos vadovai (šio įstatymo 12 straipsnio 4 dalis). Taigi, reikalavimas dėl neypatingųjų statinių statybos darbų vadovo privalomo atestavimo įsigaliojo nuo 2017 m. sausio 1 d.
30. Antra, pagal statybos techninį reglamentą STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“ statybos vadovas ir statybos specialiųjų darbų vadovas yra dvi atskiros kategorijos (4.7 ir 4.8 papunkčiai), todėl jų negalima sutapatinti ir reikalavimą turėti statybos vadovą grįsti atestatu, suteikiančiu teisę eiti statybos specialiųjų statybos darbų vadovo pareigas. Pagal minėtą reglamentavimą statybos specialiųjų statybos darbų vadovas vadovauja tam tikriems statybos darbams ir yra pavaldus statinio statybos vadovui, todėl specialiųjų statybos darbų vadovas negali eiti statybos vadovo pareigų nepriklausomai nuo to, ar tai yra ypatingos ar neypatingos kategorijos statinys. Šias aplinkybes patvirtina ir į bylą pateiktas SPSC 2019 m. kovo 1 d. raštas, kuriame taip pat nurodyta, kad vykdant neypatingojo statinio statybą, statybos vadovo pareigas gali vykdyti tik asmuo, turintis išduotą SPSC kvalifikacijos atestatą. Atsižvelgiant į tai, kad S. Ž. atestatas suteikia teisę eiti ypatingojo statinio tik specialiųjų statybos darbų vadovo ir ypatingo statinio specialiųjų statybos darbų techninės priežiūros vadovo pareigas, yra pagrindas konstatuoti, kad šis atestatas nepagrindžia pirkimo sąlygose 3.4.6 papunktyje reikalaujamos tiekėjo kvalifikacijos.
31. Apeliančė atitiktį pirkimo sąlygų 3.4.6 papunkčiui įrodinėja ir pateiktu H. V. atestatu, tačiau apeliančė nepateikė įrodymų, pagrindžiančių, kad H. V. yra jos darbuotojas. Taip pat sutiktina su atsakove ir trečiuoju asmeniu, kad H. V. kaip subrangovas apeliančios pasiūlyme nebuvo išviešintas, todėl nėra pagrindo pirkime remtis H. V. kvalifikacija. Pažymėtina, kad apeliaciniame skunde nurodomo L. P. kvalifikacija nevertinama, nes jo atestatas su pirkimo dokumentais nebuvo teikiamas perkančiajai organizacijai.
32. Apeliaciniame skunde apeliančė pasisako dėl S. Ž. patirties, tačiau nusprendus, kad S. Ž. jo turimas atestatas nesuteikia teisės būti neypatingojo statinio statybos vadovu, jo patirtis nevertinama.
33. Atsižvelgiant į tai, kad apeliančė nepateikė įrodymų (atestatų), jog turi bent vieną statybos vadovą, turintį teisę būti neypatingojo statinio statybos vadovu, sprendžiant, kad apeliančios kvalifikacija neatitinka pirkimo sąlygų 3.4.6 papunkčio reikalavimų.
34. Pirkimo sąlygų 3.4.1 punkte nustatyta, kad tiekėjas turi turėti teisę verstis statybos ir montavimo veikla, kuri reikalinga pirkimo sutarčiai įvykdyti, t. y. atlikti statybos montavimo

darbus, kai statinių kategorija neypatingieji statiniai; statinių grupės: negyvenamieji pastatai; statybos darbų sritys: bendrieji statybos darbai: mechanikos darbai: šilumos gamybos ne mažiau kaip 1,3 mW galios biokuru kūrenamų šilumos gamybos įrenginių montavimas; elektrotechnikos darbai: statinio elektros inžinerinių sistemų įrengimas, procesų valdymo ir automatizavimo sistemų įrengimas. Apeliantės teigimu, dokumentai, patvirtinantys šį kvalifikacijos reikalavimą dėl teisės verstis veikla, kuri reikalinga pirkimo sutarčiai įvykdyti, atsakovei buvo pateikti. Apeliantės teigimu, pirkimo dokumentuose nebuvo keliamas reikalavimas dėl specialistų, turinčių teisę vykdyti bendruosius ar specialiuosius statybos darbus, t. y. turėti bendrųjų ir (ar) specialiųjų darbų statybos vadovą. Nors su šiuo apeliantės argumentu ir galima būtų sutikti, tačiau pagal Lietuvos Respublikos Statybos įstatymo 18 straipsnį, įmonė, siekdama atlikti neypatingajame statinyje statybos darbus, be kita ko, bendruosius statybos darbus ir elektrotechnikos darbus, privalo turėti atestuotą statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovą, todėl apeliantė bendruosius statybos darbus ir elektrotechnikos darbus negali atlikti bendraisiais pagrindais.

35. Kaip pirmiau minėta, S. Ž. išduotas kvalifikacijos atestatas Nr. 19476 nesuteikia teisės būti statinio statybos darbų vadovu, t. y. nesuteikia teisės vadovauti bendriesiems statybos darbams ir elektrotechnikos darbams. Šias aplinkybes taip pat patvirtina š byla pateiktas SPSC 2019 m. sausio 24 d. raštas, kuriame nurodyta, kad apeliantė neturi teisės atlikti bendrųjų statybos darbų ir elektrotechnikos darbų nei ypatinguose, nei neypatinguose statiniuose. Todėl teisėju kolegija sprendžia, kad apeliantė neturi teisės verstis statybos ir montavimo veikla, kuri reikalinga pirkimo sutarčiai sudaryti, nes neturi atestuoto statybos darbų vadovo, galinčio vadovauti, be kita ko, ir bendriesiems statybos darbams ir elektrotechnikos darbams.
36. Atsižvelgiant į išdėstytus argumentus, teisėjų kolegija sprendžia, kad atsakovės sprendimas pripažinti apeliantę neatitinkančia pirkimo sąlygų 3.4.1, 3.4.2 ir 3.4.6 papunkčiuose nustatytų kvalifikacijos reikalavimų yra pagrįstas ir teisėtas. Juolab, kad perkančioji organizacija ne tik privalo nustatyti aiškias ir visiems suprantamas pirkimo sąlygas, bet ir privalo visiems tiekėjams jas vienodai taikyti ir pati jų laikytis. Tik tokiu būdu gali būti užtikrintas viešojo pirkimo procedūrų skaidrumas ir tiekėjų lygiateisiškumas.

Dėl apeliantės pasiūlymo atitikimo techninės užduoties reikalavimui

37. VPĮ 2 straipsnyje pateikiama bendra pasiūlymo sąvokos apibrėžtis, tačiau kasacinio teismo praktikoje laikomasi pozicijos, kad viešųjų pirkimų teisiniame reguliavime „pasiūlymo“ terminas vartojamas dvejopa prasme: pirma, kaip tiekėjo perkančiajai organizacijai pateiktų dokumentų visuma (įskaitant dokumentus, pagrindžiančius reikalavimus tiekėjams (tiekėjų kvalifikaciją ir neigiamo pobūdžio sąlygų nebuvimą), kitus reikalavimus tiekėjams (pvz., nuostatos dėl bendro kelių dalyvių dalyvavimo pirkime teikiant bendrą pasiūlymą, pasiūlymo užtikrinimo dokumentai ir kt.), taip pat techninius duomenis ir kt.; antra, pasiūlymas siaurąja prasme – pasiūlymo dalis, kuria tiekėjas siūlo viešojo pirkimo sutarties objektą, nurodo jo savybes, kainą, sutarties vykdymo aplinkybes. Šis sąvokų atskyrimas reikšmingas, be kita ko, sprendžiant dėl tiekėjo teisės taisyti ar aiškinti pasiūlymą apimties ir atitinkamų perkančiosios organizacijos pareigų (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2014 m. birželio 20 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-333/2014; 2018 m. birželio 18 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-234-469/2018).

38. Perkamų prekių, paslaugų ar darbų ypatybės apibūdinamos pirkimo dokumentuose pateikiamoje techninėje specifikacijoje (VPĮ 37 straipsnio 1 dalis). VPĮ 37 straipsnyje yra nustatyti reikalavimai, kurių laikantis turi būti parengiama techninė specifikacija. VPĮ 37 straipsnio 3 dalyje *expressis verbis* (tiesiogiai) nurodyta, kad techninė specifikacija turi užtikrinti konkurenciją ir nediskriminuoti tiekėjų. Kasacinis teismas, aiškindamas pirkimo objektui keliamų reikalavimų nustatymą reglamentuojančias teisės normas, yra išaiškinęs, kad perkančiosioms organizacijoms pripažįstama teisė nustatyti ir apibrėžti pirkimo objektą apibūdinančius reikalavimus, kurie, perkančiosios organizacijos nuomone, yra būtini siekiant užtikrinti sėkmingą pirkimo sutarties įvykdymą, tačiau ši jos diskrecija yra ribojama viešųjų pirkimų principų, kurie negali būti pažeisti, taip pat draudimo dirbtinai riboti konkurenciją bei VPĮ nurodytų pirkimo objekto apibūdinimo taisyklių (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017 m. gegužės 18 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-241-690/2017).
39. Techninės užduoties Nr. 18-10 5.1.4 punkte pateikiamoje lentelėje 5.1.5.1 papunktyje keliamas reikalavimas vandens šildymo katilui: „Dūmavamzdžių (trijų arba daugiau dūmų eigų) kietojo kuro vandens šildymo katilas, kūrenamas biokuru (medienos skiedra).“ Apeliantė nurodo, kad pasiūlė gamintojo HERZ ENERGIETECHNIK GmbH katilą, 1300 kW galios, atitinkantį techninės užduoties sąlygų 5.1.4 punkto lentelės 5.1.5.1 papunktį, nes biokuro katilas „BioFire 1300“ yra dūmavamzdžio tipo ir turi tris dūmų eigas – dviejų zonų degimo kameroje ir specialios konstrukcijos šilumokaityje. Atsakovė apeliantės pasiūlymą atmetė, nustačiusi, kad jis neatitinka minėto papunkčio reikalavimo, nes apeliantės siūlomas šilumos katilas turi dvi dūmų eigas.
40. Pirmosios instancijos teismas, įvertinęs šalių nurodytas aplinkybes bei pateiktus rašytinius įrodymus, nustatė, kad reikalaujamos trijų ar daugiau dūmų eigos turi būti skaičiuojamos ne visam pakuros ir katilo agregatui, o atskirai katilui. Teisėjų kolegija sutinka su skundžiamo sprendimo 66-68 punktuose nurodytais argumentais, ir išsamiau dėl jų nepasisako. Be to, UAB „Sweco Lietuva“ 2019 m. sausio 9 d. pateiktas išaiškinimas tik patvirtina, kad pagal techninės užduoties 5.1.5.1 papunktį reikalaujamos trijų dūmų eigos turi būti skaičiuojamos ne visam agregatui pakura-katilas, o atskirai tik katilui. Juolab, kad techninės užduoties 5.2 papunktyje yra atskirai keliami reikalavimai katilo pakurai.
41. Tai, kad apeliantės pasiūlytas šilumos katilas yra dviejų dūmų eigų įrodo ir 2018 m. spalio 18 d. ekspertų UAB „Sweco Lietuva“ patvirtinimas dėl dūmų eigų skaičiavimo, su šiuo išaiškinimu apeliacinės instancijos teismas neturi pagrindo nesutikti. Taip pat sutiktina su atsakovės bei trečiojo asmens argumentais, kad UAB „Sweco Lietuva“ yra nesuinteresuota šios bylos baigtimi, ji nėra nei pirkimo dalyvis, nei konsultantas, ar kaip nors kitaip su pirkimu susijęs asmuo, todėl jos pateikta išvada, kad apeliantės siūlomas šilumos katilas yra dviejų dūmų eigų, nekelia abejonių. Priešingai nei apeliantės teikiami įrodymai – gamintojo patvirtinimai bei gamintojo atstovo Lietuvoje paaiškinimai vertintini abejotinais, nes jie parengti iš esmės bylos baigtimi suinteresuotų asmenų.
42. Be to, apeliantės siūlomo katilo gamintojo patvirtinimo laiške nurodomas kitokio šilumos katilo modelis nei tas, kurį pasiūlyme nurodė apeliantė, t. y. „Herz BioFire 1500“, o ne „Herz BioFire 1300“. Todėl kito katilo modelio pateiktas gamintojo patvirtinimas neįrodo apeliantės siūlomo katilo atitikties techninės užduoties reikalavimams. Pažymėtina ir tai, kad apeliantė pasiūlyme pateikė neegzistuojantį produktą, nes pati nurodė, kad šilumos katilas „Herz BioFire 1300“ yra neskirtas masinei gamybai, jo specifikacijos yra pritaikytos pagal perkančiosios organizacijos poreikius ir bus pagamintas pirkimo laimėjimo atveju. Tačiau

sutiktina su trečiuoju asmeniu, kad, visų pirma, pirkimo dokumentai nenumatė galimybės siūlyti dar nesukurtą ir neegzistuojantį produktą. Antra, gamintojo patvirtinimo laiškas nebuvo pateiktas atsakovei su pasiūlymu, todėl atsakovė neturėjo galimybės įsitikinti, kad apeliančės siūlomas produktas atitinka techninės užduoties reikalavimus. Po pasiūlymų pateikimo tokie papildomi duomenys pasiūlymo trūkumams pašalinti negali būti teikiami, nes yra laikomi pasiūlymo keitimu siaurąja prasme.

43. Atsižvelgiant į tai, kad apeliančė pasiūlė šilumos katilą, kuris yra ne trijų, o dviejų dūmų eigių, vertinama, kad toks pasiūlymas neatitinka pirkimo objektui siaurąja prasme keliamų reikalavimų – techninės užduoties 5.1.5.1 papunkčiui, todėl atsakovė pagrįstai apeliančės pasiūlymą atmetė ir kaip neatitinkantį techninės užduoties reikalavimų.

Dėl bylos procesinės baigties

44. Apibendrinus išdėstytus argumentus, teisėjų kolegija sprendžia, kad pirmosios instancijos teismas priėmė teisėtą ir pagrįstą sprendimą, kurio keisti ar naikinti apeliaciniame skunde nurodytais argumentais nėra pagrindo. Todėl Klaipėdos apygardos teismo 2019 m. vasario 6 d. sprendimas paliekamas nepakeistas (CPK 326 straipsnio 1 dalis 1 punktas).

Dėl bylinėjimosi išlaidų priteisimo

45. Šaliai, kurios naudai priimtas sprendimas, jos turėtas bylinėjimosi išlaidas teismas priteisia iš antrosios šalies, nors ši ir būtų atleista nuo bylinėjimosi išlaidų mokėjimo į valstybės biudžetą (CPK 93 straipsnio 1 dalis). Pagal CPK 98 straipsnį šaliai, kurios naudai priimtas sprendimas, teismas priteisia iš antrosios šalies išlaidas už advokato ar advokato padėjėjo, dalyvavusių nagrinėjant bylą, pagalbą, taip pat už pagalbą rengiant procesinius dokumentus ir teikiant konsultacijas. Šalies išlaidos, susijusios su advokato ar advokato padėjėjo pagalba, atsižvelgiant į konkrečios bylos sudėtingumą ir advokato ar advokato padėjėjo darbo ir laiko sąnaudas, yra priteisiamos ne didesnės, kaip yra nustatyta teisingumo ministro kartu su Lietuvos advokatų tarybos pirmininku patvirtintose rekomendacijose dėl užmokesčio dydžio (CPK 98 straipsnio 2 dalis).
46. Ieškinio ir apeliacinio skundo netenkinus, apeliančės patirtos bylinėjimosi išlaidos jai neatlygintinos (CPK 93 straipsnis), tačiau į patirtų bylinėjimosi išlaidų atlyginimą turi teisę atsakovė ir trečiasis asmuo.
47. Apeliančės teigimu, trečiojo asmens naudai iš apeliančės priteistos 4 026,49 bylinėjimosi išlaidos yra nepagrįstai didelės, jos neatitinka protingumo, teisingumo ir sąžiningumo principų bei rekomendacijose numatytų kriterijų.
48. Rekomendacijų dėl civilinėse bylose priteistino užmokesčio už advokato ar advokato padėjėjo teikiamą pagalbą maksimalaus dydžio (aktuali akto redakcija, galiojanti nuo 2015 m. kovo 20 d.) nuostatose neribojama šalių teisė susitarti dėl advokato atlyginimo, bet šalys visada turi atsižvelgti į teisinio reglamentavimo nuostatą, kad teismas negalės bylą laimėjusiai šaliai priteisti daugiau, negu įtvirtinta rekomendacijose, išskyrus išimtinius atvejus, kai, atsižvelgiant į konkrečias bylos aplinkybes ir vadovaujantis teisingumo, protingumo ir sąžiningumo kriterijais, teisinė pagalba teikiama itin sudėtingoje byloje arba byla nagrinėjama ne vienerius metus ar kitais panašiais atvejais. (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2016 m. kovo

16 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-156-701/2016; 2018 m. liepos 11 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-285-1075/2018).

49. Teisėjų kolegija, įvertinusi trečiojo asmens procesinių dokumentų skaičių (atsiliepiamas į ieškinį, triplikas, prašymas dėl bylinėjimosi išlaidų priteisimo), sutinka su trečiojo asmens argumentais, kad patirtos atstovavimo išlaidos iš esmės neviršija rekomendacijose nustatytų maksimalių dydžių (Rekomendacijų 8.2, 8.3, 8.16 punktai), ir sprendžia, kad pagrindo mažinti patirtų išlaidų atlyginimui skirtą sumą nėra (CPK 98 straipsnis).
50. Atsakovė pateikė prašymą priteisti 1 000 Eur, o trečiasis asmuo – 1 821,76 Eur atstovavimo išlaidų apeliacinės instancijos teisme, pateikė šių išlaidų dydį patvirtinančius įrodymus.
51. Teisėjų kolegija, vadovaudamasi rekomendacijų 8.11 punktu, sprendžia, kad atsakovės patirtos bylinėjimosi išlaidos neviršija rekomendacijose nustatytų maksimalių dydžių, todėl atsakovės prašymas tenkinamas ir atsakovei iš apeliančios priteisiama 1 000 Eur bylinėjimosi išlaidų apeliacinės instancijos teisme apmokėti (CPK 93 straipsnis, 98 straipsnis, Rekomendacijos 8.11 punktas).
52. Trečiojo asmens patirtos bylinėjimosi išlaidos apeliacinės instancijos teisme viršija rekomendacijose nustatytus maksimalius dydžius (rekomendacijų 8.11 punktas). Teisėjų kolegija, įvertinusi šios nutarties 48 punkte nurodytus argumentus, sprendžia, kad nėra pagrindo nukrypti nuo maksimalių rekomendacijose nustatytų atlygintinų dydžių, todėl iš apeliančios trečiajam asmeniui priteisiama 1 200 Eur bylinėjimosi išlaidų apeliacinės instancijos teisme apmokėti (CPK 93 straipsnis, 98 straipsnis).

Dėl dalies medžiagos pripažinimo nevieša

53. Apeliančios prašo pripažinti pirkimo medžiagos dalį dėl techninės užduoties 5.1.5.1 papunkčio reikalavimų bei pirkimo sąlygų 3.4.6 papunkčiui įrodyti pateikto specialisto S. Ž. gyvenimo aprašyme nurodytos patirties bei statybos objektų užbaigimą patvirtinančius dokumentus nevieša bylos medžiaga.
54. Kasacinio teismo praktikoje dėl tiekėjų pateiktų duomenų konfidencialumo laikomasi pozicijos, kad tiekėjo teisė apsaugoti pasiūlyme atskirai nurodytą neviešintą informaciją apima tik tokius duomenis, kurie kvalifikuotini kaip komercinė (gamybinė) paslaptis CK 1.116 straipsnio 1 dalies prasme; tik pačios svarbiausios ir komerciškai jautriausios informacijos apsauga pagrįsta viešųjų pirkimų teisinių santykių reguliavimo tikslais; dėl to vien tai, kad kitais atvejais (įprastai) tam tikra su tiekėju ir jo veikla susijusi informacija nėra laisvai prieinama kitiems ūkio subjektams, nereiškia, kad viešųjų pirkimų procedūrose ji yra saugotina, jei neatitinka komercinės paslapties sampratos (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. sausio 4 d. nutarties civilinėje byloje Nr. e3K-3-16-378/2018 40 punktas; 2018 m. spalio 19 d. nutarties civilinėje byloje Nr. e3K-3-371-378/2018 40 punktas). Informacijai, kuri gali būti pripažinta komercine paslaptimi, keliami reikalavimai, nustatyti CK 1.116 straipsnio 1 dalyje, jie iš esmės yra trys: slaptumas, vertingumas ir protingos pastangos, nukreiptos šiai informacijai išsaugoti (žr. Lietuvos apeliacinio teismo 2018 m. liepos 3 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e2A-891-381/2018, 2019 m. sausio 3 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e2A-458-302/2019).
55. Nagrinėjamu atveju apeliančios prašomus pripažinti dokumentus nevieša bylos medžiaga pateikė pirmosios instancijos teisme, tačiau neprašė jų pripažinti konfidencialiais.

Atsižvelgiant į tai, kad su jais byloje dalyvaujantys asmenys yra susipažinę, t. y. jie yra išviešinti, todėl nėra pagrindo šioje proceso stadijoje nutarties 53 punkte nurodytus dokumentus pripažinti nevieša bylos medžiaga.

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 326 straipsnio 1 dalies 1 punktu,

n u t a r i a :

Klaipėdos apygardos teismo 2019 m. vasario 6 d. sprendimą palikti nepakeistą.

Priteisti iš ieškovės uždarnosios akcinės bendrovės „Artakija“ atsakovei uždarajai akcinei bendrovei „Šilutės šilumos tinklai“ 1 000 Eur (vieną tūkstantį eurų) išlaidų advokato pagalbai apeliacinės instancijos teisme apmokėti.

Priteisti iš ieškovės uždarnosios akcinės bendrovės „Artakija“ trečiajam asmeniui uždarajai akcinei bendrovei „Naujoji šiluma“ 1 200 Eur (vieną tūkstantį du šimtus eurų) išlaidų advokato pagalbai apeliacinės instancijos teisme apmokėti.

Teisėjos

Dalia Kačinskienė

Asta Radzevičienė

Aldona Tilindienė